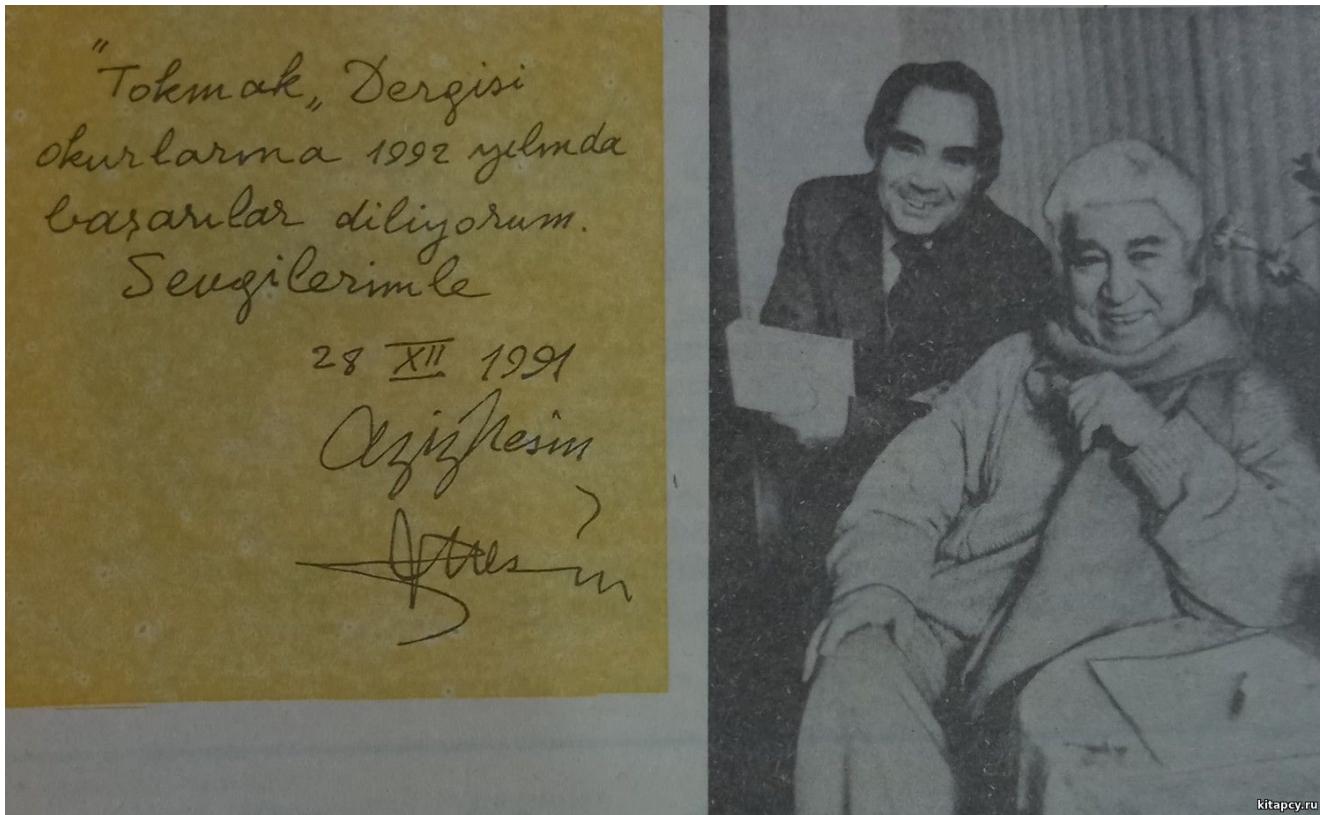

Garantga / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 24 января, 2025

Garantga / satiriki hekaýa GÜLKİ GATNAWY

Suratda: Eziz Nesin Türkmenistanyň halk ýazyjysy Täçmämmet Jürdekow bilen (sagda oturan).

Türk gardaşlarymyz bilen gülki gatnawyny ýola goýmak redaksiýanyň öñden gelýän arzyly maksatlarynyň biridi. Şeýle niýet bilen biz olara geçen 1991-nji ýylyň tomsunda, ýörite hat hem ýollapdyk. Göz dikip jogabyna garaşyp ýörkägem...

Hawa, durmuşda käte oslamaýan zatlaryň hem bolaýýar. Eziz Nesin Aşgabada gelipdir! Dogrusy ynanmajak bolduk. Çyn eken. Bu habar biz – tokmakçylary begendirdi. Redaksiýanyň işgärleri sürlenşip ýörmegi gelşiksiz görüp, meni Eziz aganyň ýasaýan myhmanasyna görme-görşe ugratdylar.

Ýumora bayý türk halkynyň meşhur ogly, satiranyň serdary, ýazyjy Eziz Nesin bilen duşuşmaklyk nesibämde bar eken. Men muny öz durmuşymda bolup geçen wakalaryň iñ naýbaşysy

hasaplaýaryn. Onuň bilen az wagtlyk hem bolsa gürrüňdeş bolmaklyk maňa miýesser etdi.

– Eziz aga, munça gülkini Siz nirden alýaňyz?!

Ol meniň bu sowalyma gysgadan anyk jogap berdi.

– Durmuşdan.

Ussat bilen bolan ýolugry gürründe gulkuniň gudraty barada ondan köp zatlar eşitdim.

– Gulkı adamyň yükünü ýeňledýär.

Özüniň ýumora baý döredijiliği bilen türkmen okyjylaryna öñdenem tanyş Eziz Nesin gysganman, ähli ýer şaryna gulkı paýlaýar. Onuň şerebeli käbir eserleri bilen, žurnalyň okyjylary, seýregrägem bolsa, tanyşdyrylyp durulýar.

Türkmenistanyň Prezidenti S.Nyýazowyň Türkiýä sapary döwründe türkmen-türk gatnaşyklaryny ösdürmegiň esasy ýorelgeleri we ugurlary kesgitlenildi. Hudaýa şükür, ol eýýäm özüniň netijesini berip başlady.

Geçen ýylyň ahyrynda türk gardaşlarymyzyň uly toparynyň güneşli diýara gelendiklerinden okyjylar habarlydyr. Dostluk sapary bilen gelýän her bir myhmany depesine täc edinýän meniň halkym olary hem güler yüz bilen garşylady. Şolaryň arasynda Eziz Nesiniň bolmagy bolsa satira sarpa goýyan tokmakçylary ganatlandyrdy, olary ruhlandyrdy.

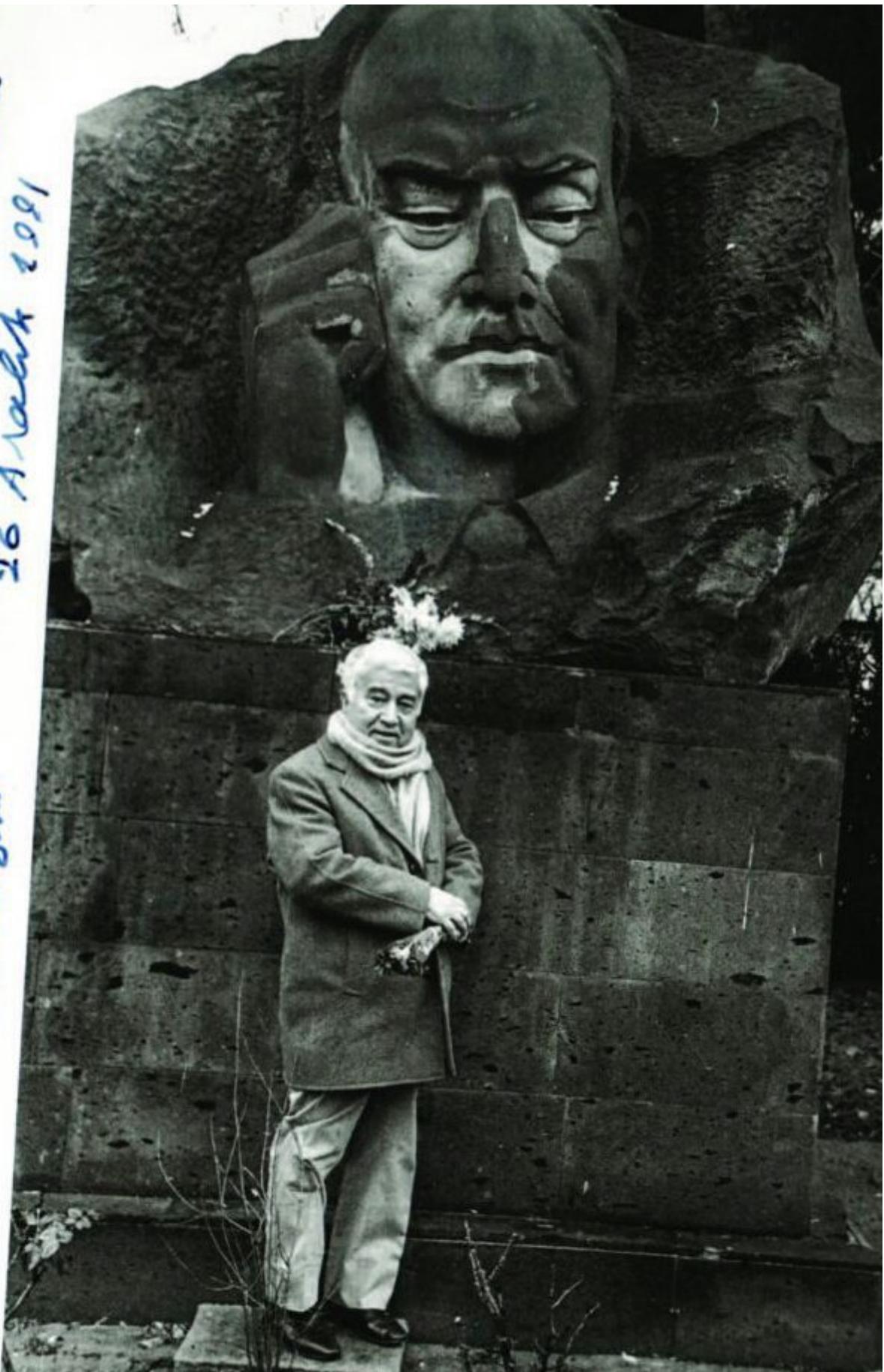
Ýetmiş ýedi ýaşy arka atan bu degişgen goja tokmakçylara, žurnalyň okyjylaryna özüniň ýadygärlilik ýazgysyny hem galdyrdy.

Hormatly Eziz aga, Siziň gelmegiňiz bilen gulkı gatnawynyň başlandygy bolsun. Gulkı bar ýerinde müşgil zadyň bolmaýandygyny bolsa, Siz hemmelerden oňat bilyärsiňiz.

Täçmämmet JÜRDEKOW,

žurnalyň baş redaktory.

Dostum Kerbabayev'i no meze yigmelon eeu önnolshi
yomutan önnidalgın.
26 Aýalıq 2001

Suratda: Eziz Nesin Aşgabatda dosty Berdi Kerbabayewiň öymuzeýiniň öñünde.

• GARANTGA

Günlerde bir gün – ýekşenbe günü dünýäniň aladalaryndan biraz saplanaýyn diýen maksat bilen täk özüm göwün açmagyň kararyna geldim. Moda (ýokary gatlaklaryň barýan plýažy) jenaplara berlensoň, Şazadalaryň adasyna tarap tutdurdym. Göz-gülban külbeleriň deňinden ötüp, Topgapydan çykdyň. Meýdanyň orruk-ortasyndan geçip barýarkam kimdir biri maňa gygyrdy:

– Jenap, jenap!

Yzyma gaňryldym. Daş-töwerekde yns-jyns ýok. Diňe ekinçiligiň içinde garantga galgap dur. Men oňa içgin äñetdim welin, ol birhili gymyldap-gemyldap giden ýaly boldy.

Haçja ýasalan agaja jinde geýdirilipdir. Kelle ýerinde-de syrçasy synan eleme-deşik piti goýlupdyr. Gorkanymy ýüzümden aňan garantga şeýle diýdi:

– Balajygym, mendenä-hä çekinmegin.

Şeýle bir aljyradym, hut süñňumi saklap bilmän, tutuş göwräm bilen saňnyldap başladym. Sakynyp-sakynyp, zordan gepledim:

– Salawmaleýkim, jenap ekin garantgasy!

– Meň garyndaşlandan heý, bu golaýda eşidýän gürrüniň barmy?

– Seň, eýse hossarlaňňam barmy?

Garantga bir ha-ha-haýlady welin, bili bilen şagyrdap gitdi.

– Elbetde, bar... Sen dagy nähili pikir edipdiň?

Halys iki aýagym bir gonja sokuldy.

– Köp sanly beýik adamlaryň asylynyň garantgalaň tohumyndan dörändigi diýmek saňa näbelli-dä?

– Dogrymy aýtsam, belli däl.

– Wah, kösegim, eger-de biz bolmasak, taryham bolmazdy. Köp-köp patışalar, weirder, ministrlar hem-de beýleki syrtý kädililer öz tohumyny garantgalardan alyp gaýdýalar.

– Mysal üçin, şolaň haýsysy?

– Ýok, garadag, atlaryny sorama, barybir, aýtman. Eger-de birini agzasam, beýlekileriniň göwni galar.

– Sen zynatly adamlar öz tohumyndan gaýdýa diýýäsiň. Bar, şeýlemiş ekeni. Ýöne seni bärik kim taşlady?

– Bir mahallar meň ullakan kürsim bardy. Ýörite berkidilen maşynym, ýaranjaňlam bardy.

- Ýeri, bolanda näme?
 - O nähili bolanda näme? Sen meň garantgadygymy, başarmajak işime burnumy sokýandygymy unutdyňmy?
 - İşler diýyäniň näme?
 - Ynha, mysal üçin, men naloklary azaltmagy, etiň, gandy bahasyny arzanlatmagy, halka arassa, hakyky süýt bermegi karar etdim. Başga-da şuňa meňzeş akyllly-başly çäreleriň birgidenini durmuşa geçirip başladym.
 - Soň näme?
 - Soňmy? Biziň mülkdiralarymyza bütinleý ýaramadym şu taýyk zyňyp goýberdiler. Başarmajak işiň başyny tutmaly däl eken.
 - Wah-wah-eý...
 - İl üçin özüňi oda urman, ýag bilen ýüpege çolaşyp, döwran sürmelidigini giç bilipdirin.
 - Indi seň başyňa nä müşakgatlar ýagarka?
 - Şindi-hä ynamym bardyr.
 - Düşünmedim.
 - Düşünmez ýaly bärde näme bar? Görýän welin, durmuşdan baş çykaryşyň ýabygorly seň. Biz garantgalar käwagtlar ýyllap-ýyllap gol gowşuryp durýas. Seredip otyrsyň welin, birden ýagdaý üýtgüýyä. Kimdir biri il-güne bähbitli söz aýtdymy – gutardy, ony bir gapdala soup, deregine-de biz ýalakyny goýýalar.
- Garantga misli, kürsüde ornaşan dek, ketde başlyk ýaly bolup, epeýsiräp, ýogyn-ýogyn ardyndy.
- Şonda sen meniň ýanyma iki bükülip salama gelersiň – diýip, garantga biraz böwrüni diňläp, sözünüň üstünü ýetirdi. – Ýogsa-da, seň özüň ullakan Adam bolasyň gelýämi?
 - Kimiň uly adam bolasy gelenok.
 - Onda, gel, biziň hatarymyza goşulaý!
- Garantganyň öwredişi ýalam etdim. Penjegimi çöwrüp, ellerimi gerdim-de, garantga öwrüldim. Häzir biz öz bagt ýyldyzymyza garaşýarys. Eger ertir bolaýmasa-da, birigün üstünizden hojaýynlyk etjekdiris. Dat, onsoň günüñize!

Çary GELDIMYRADOW.

«Tokmak» žurnaly, 1992 ý. Satiriki hekaýalar